

Svante Nordin.

Sven Stolpe. Blåsten av ett temperament.

Atlantis bokförlag.

När jag föreläser för personal hur man möter människor med ett rättshaveristiskt beteende, brukar jag läsa en kort novell av författaren Sven Stolpe "Möte i Värmland". Berättelsen handlar om hur Stolpe möter en bilist på en smal och isig vinterväg. När han ber den andre föraren att backa några meter skriker denne till Stolpe: "Det är väl för fan den som möter som ska väja". Vid ett tillfälle kom en arbetsterapeut fram till mig efter föreläsningen och sa: "Den där berättelsen handlar om min farfar i Malexander och det var inte alls så det gick till.

Sven Stolpe var en mångbottnad författare, litteraturforskare och debattör. Sina vänner höll han på armslänggt avstånd och av kulturetablissemangen var han hatad. Många gånger gick vänskap över till fientlighet, som då seglarvännen Sigfrid Siwerts i en artikel kallat Stolpe för mytoman. Lika ofta var det Stolpe själv som lät vinden vända. Om jag därtill nämner att ett av Sven Stolpes barnbarn heter Alex Schulman så kanske ni anar de hetsiga generna.

Professorn i idé- och lärdoms historia Svante Nordin har nu skrivit en heltäckande bibliografi om denne så mångfacetterade röst i 1900-talets kulturdebatt. Den är välkommen. I ett klipp på YouTube säger Sven Stolpe till Hagge Geigert att han själv snart ska glömmas bort. Svante Nordin följer Stolpe från ungdomsår i Stockholm och sanatoriet i Schweiz där han vårdades för sin tuberkulos, vilket han skildrat i romanen "I dödens väntrum". Det var en upplevelse som också ledde till att Stolpe senare i livet konverterade till Katolska kyrkan, efter att först varit djupt engagerad i Oxfordrörelsen. En höjdpunkt i karriären var Stolpes avhandling om Drottning Kristina, med en disputation i Uppsala som kommit att gå till historien och fick en förödmjukad opponent att lämna den efterföljande middagen. Det var denna avhandling som förde Sven Stolpe till Östergötland då han fick ett lektorat i Mjölby och bosatte sig i Malexander. Stolpe kom senare att återvända till Värmland där han tidigare bott. Han dog där 1996 men ligger begravd på Vadstena kyrkogård.

Svante Nordin visar på en kreativ komplexitet i Stolpes personlighet utan att bli onödigt psykologiserande. Titeln till boken "Blåsten av ett temperament" är hämtad från Stolpes vän Bertil Malmberg. För även vänner gjorde bäst i att ibland huka sig för vinddraget. Det gjorde Sven Stolpe ensam. Kanske är denna ensamhet tydligast accentuerad i

hustruns romantiska affär med Olof Lagercrantz vilket Sven, trots Oxfordsrörelsen botgöring, aldrig kunde förlåta. Han älskade det katolska Frankrike, men levde avskilt på gårdar i Värmland och Östergötland. På många sätt var Stolpe både efter och före sin tid. Han var den som lyfte kvinnorna; Heliga Birgitta, drottning Kristina och Selma Lagerlöf. Nej inte glömmet vi Sven Stolpe! Allra minst nu med Svante Nordins fantastiska biografi över denne litteräre huligan.

Jakob Carlander